

Dohnal, Josef

[**Rossica Olomucensia XXIX (za rok 1990)**]

Opera Slavica. 1992, vol. 2, iss. 1, pp. 62-63

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (handle):

<https://hdl.handle.net/11222.digilib/117246>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

z intelektuálních vztahů a potenciálně možných vlivů Garšinovy poetiky na Čechovovu povídku *Припадок*. Domnívá se, že u Čechova se tyto vlivy realizují prostřednictvím náznaků či narážek, přičemž dochází k jisté asimilaci Garšinových dialogů (jde skutečně o simplifikující "vliv" nebo o "tvořivý impuls"?).

Dva příspěvky se netýkají komparatistické problematiky. A. Václavík (*Параллелизм в прозаических миниатюрах Михаила Пришвина*) nevěnuje svou mikroanalytickou studii pouze otázkám paralelismu v Prišvinově próze, ale ukazuje i některé kořeny antropomorfismu, sahající až k biblickým textům. Daří se mu ukázat paralelismus jako prostředek propojení dvou plánů uměleckého zobrazování - přírodního a lidského.

Genologická studie Z. Pechala (*Žánr "povesti" a tri-*

logie M. Gorkého) celý sborník uzavírá. Protože Gorkého autobiografická trilogie zřejmě zůstane hodnotovou konstantou v dnešním rozporuplném revidování spisovatelovy osobnosti, lze Pechalův zájem o dílo přivítat. Daří se mu totiž mj. nacházet ty prvky geneze žánrových postupů u Gorkého, které nebyly v období schematického přístupu ke spisovatelovu odkazu ve středu pozornosti.

V době, kdy společenské i ekonomické faktory vyvolaly neadekvátní pokles české a slovenské rusistické publicistiky, je možno recenzovaný sborník doporučit i jako přínosný a zajímavý příspěvek k navazování kontinuity u jednoho z našich tradičních a v zahraničí uznávaných filologických oborů.

Jana Rufferová
Oldřich Richtárek

Rossica Olomucensia XXIX (za rok 1990). Ročenka katedry rusistiky na filozofické fakultě Univerzity Palackého. Olomouc 1991, 82 s.

Již 29. svazek ročenky katedry rusistiky na filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci pokračuje v tom, na co jsme od této edice již zvykli, jen co do objemu jde tentokrát o svazek tenčí než ještě v nedávné minulosti. I nyní však ročenka není pouhým výčtem aktivit rusistického pracoviště FF UP, ale pokračuje v tradici uveřejňování rozsahově kratších odborných prací členů katedry. Po medailoncích ju-

bilantů - prof. PhDr. M. Zahradky, doc. PhDr. H. Flidrové, CSc. a PhDr. E. Vysloužilové, CSc. - nalezneme v prvním oddílu ročenky článek M. Zahradky seznamující s literárními díly, v nichž se odraží období kolektivizace; vývoj zobrazení tématu je naznačen zřetelně a autor dává i jakýsi výhled do jeho budoucnosti. Následují příspěvky V. Kostfíci, který uvádí tvorbu V. M. Garšina a její impresionistické rysy do

souvislosti s "přípravou" ruské literatury na vývoj v období přelomu 19. a 20. století, tedy na konglomerát literárních tendencí často označovaný jako modernismus, dále pak heslo ze slovníku česko-ruských literárních vztahů (F. Šrámek), jehož autorem je D. Žváček, a konečně detailní analýza Čechovovy povídky Poprygun'ja zdůrazňující konstitutivní roli zobrazení všednosti pro interpretaci významu povídky (autorem stati je Z. Pechal).

Ve druhém oddílu věnovaném jazyku a metodice se H. Flidrová ve zkratce zabývá otázkou reakce na doplňovací otázky v polylogu, přičemž předkládá typologickou charakteristiku nejčastějších možností. Na ni navazují J. Kozilková stati o roli predikátorů při vyjadřování kategorie určenosti či neurčenosti ve větě a J. Honová analytickou zprávu o tom, jaké tendence sledování role intonace byly charakteristické pro jednání VII. kongresu MAPRJaL. Z hlediska metodiky výuky ruskému jazyku je zajímavý článek E. Vysloužilové o potřebě analýzy komunikativní hodnoty chyby při výuce studentů-nofilologů, ve kterém autorka vychází z empirického materiálu a zároveň formuluje základní možné závěry pro tvorbu cvičných textů. Problému teoretického i praktického zvládnutí problematiky slovního spojení je pak věnován poslední příspěvek, jehož autorkou je O. Bojeva.

Ve třetí, závěrečné části pak nalezneme základní údaje typické právě pro ročenku

- obsazení katedry, základní informace o diplomových pracích obhájených na katedře v roce 1990, o plnění vědeckovýzkumného úkolu, o práci s aspiranty, o zahraniční činnosti katedry, o jejich organizačních aktivitách, o účasti členů pracoviště na vědeckých konferencích a seminářích a konečně i bibliografii jejich publikační činnosti za uplynulý kalendářní rok.

Ročenka nejen ve svých oddílech věnovaných odborné problematice, ale i v závěrečné části všemi uváděnými fakty svědčí o čilém ruchu vědeckém, pedagogickém i organizačním, který je pro olomoucké rusisty již charakteristický a který se nezastavil ani v této době, o níž se mnozí domnívají, že bude dobou stagnace odborného zájmu o rusistiku. Právě na tyto obavy dává olomoucké rusistické pracoviště zřetelně odpověď - existuje jen jediná cesta z tohoto nebezpečí, totiž sledovat kvalitativní stránku své práce: jen práce a její kvalita budou rozhodovat o tom, co má a co nemá před sebou naše rusistika. Ročenka není - a ani na nic podobného nepretenduje - úzce odbornou publikací, spíše je jakýmsi hmatatelným sumářem toho, co se v Olomouci děje mezi rusisty; a že toho není málo, o tom se může přesvědčit každý, komu se ročenka dostane do rukou. Nádavkem se mu pak dostane i poučení o odborných otázkách, o kterých se hovoří v prvních dvou oddílech.

Josef Dohnal